

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 28/2024)

София, 24 юли 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 18.07.2024 г.	3
1.1	Реколта от есенници	3
1.2	Площи за реколтиране с основни пролетници.....	4
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	5
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури.....	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 18.07.2024 г.

1.1 Реколта от есенници

Оперативните данни към 18.07.2024 г. сочат ръст на продукцията от основните есенни зърнени и маслодайни култури на годишна база, както следва: пшеница – с 33,7%, ечемик – с 44,4%, маслодайна рапица – с 1,3%, ръж – с 38,3% и тритикале – над два пъти. При всички наблюдавани култури това се дължи главно на изпреварващия темп на прибиране на реколтата през настоящата година, като при пшеницата и ечемика се отчитат и по-високи средни добиви от декар, съответно с 3,8% и 3%.

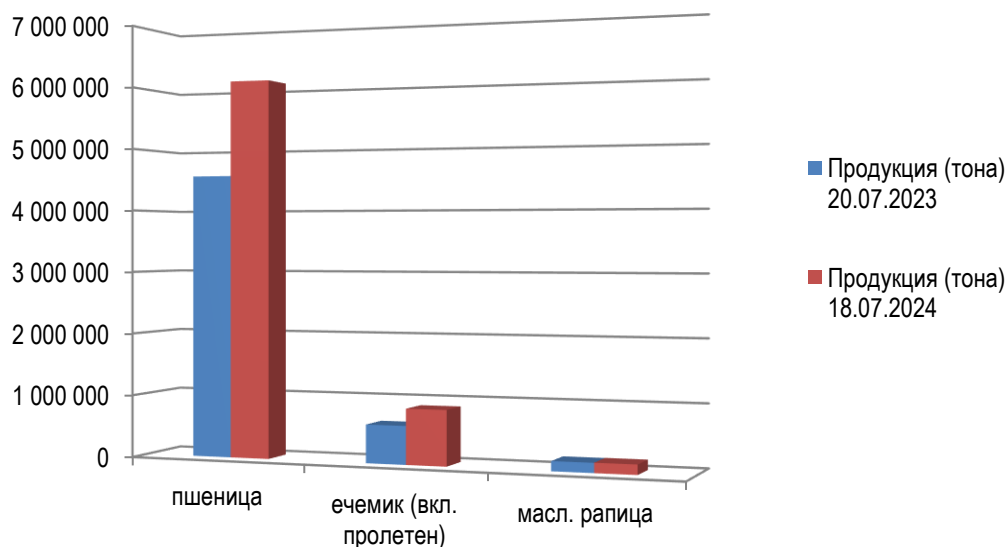
Реколта от есенници към 18.07.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
	пшеница	1 194 759	1 144 853	826 346	1 063 893	4 556 049	6 090 284	551	572	-4,2%	28,7%	33,7%
ечемик (вкл. пролетен)	120 477	161 887	113 200	158 777	608 317	878 240	537	553	34,4%	40,3%	44,4%	3,0%
маслодайна рапица	93 344	72 987	60 199	63 668	154 857	156 942	257	247	-21,8%	5,8%	1,3%	-3,9%
ръж	7 258	5 653	1 358	2 041	3 695	5 111	272	250	-22,1%	50,3%	38,3%	-8,1%
тритикале	12 739	15 797	4 127	9 768	16 619	36 191	403	371	24,0%	136,7%	117,8%	-7,9%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Продукция от основни есенни култури към 18.07.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Площи за реколтиране с основни пролетници

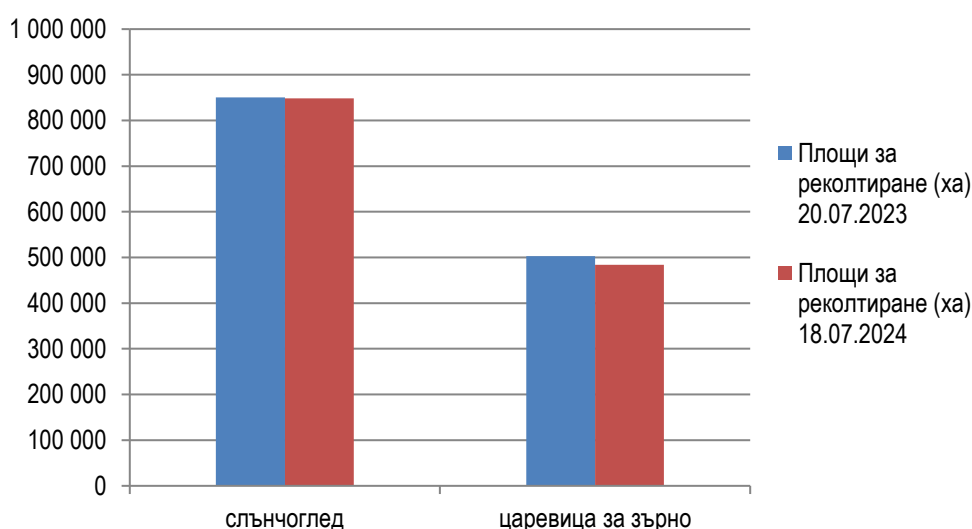
На този етап площите за реколтиране със слънчоглед са с незначителните 0,3% под нивото отпреди една година, а тези с царевица за зърно - с 3,7%.

Площи за реколтиране с пролетници към 18.07.2024 г., ха

	20.07.2023	18.07.2024	Изменение на годишна база, %
слънчоглед	850 694	848 550	-0,3%
царевица за зърно	502 616	484 029	-3,7%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Площи за реколтиране със слънчоглед и царевица за зърно към 18.07.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

Беритбената кампания на тютюна продължава да се движи значително по-бързо в сравнение с предходната година. Макар засега да се регистрират по-ниски средни добиви и при трите типове тютюн, събраните към момента количества надхвърлят миналогодишните с 13,5% при тип „Ориенталски“ и над два пъти при типове „Бърлей“ и „Вирджиния“.

Площи и производство на тютюн към 18.07.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Производство (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
Тютюн-Ориенталски	2 261	2 030	1 529	1 747	1 064	1 208	70	69	-10,2%	14,3%	13,5%	-1,4%
Тютюн-Вирджиния	387	392	23	161	16	37	70	23	1,3%	600,0%	131,3%	-67,1%
Тютюн-Бърлей	140	193	41	126	52	108	127	86	37,9%	207,3%	107,7%	-32,3%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Към момента се наблюдава увеличение на годишна база на продукцията от открити площи от зеле (с 1,2%), картофи (с 3,9%), домати (с 10,3%), пъпеши и дини (съответно с четири и пет пъти), което се дължи на по-големия размер реколтирани площи и/или по-високи средни добиви от декар.

Засега по-малък обем на производството се регистрира при краставиците (с 36%) и пипера (с 48%), отглеждани на открито, поради отчетените на този етап по-ниски средни добиви. Прибраната реколта от ягоди е с 1,3% под миналогодишната.

Добитите количества оранжерийни краставици от началото на 2024 г. досега са с 10% повече на годишна база, докато при оранжерийните домати се отчита намаление с 19,9%.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 18.07.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	6 719	4 833	855	874	14 438	15 008	1 689	1 717	-28,1%	2,2%	3,9%	1,7%
Зеле	566	410	147	138	2 648	2 680	1 801	1 942	-27,6%	-6,1%	1,2%	7,8%
Дини	3 345	4 667	144	818	2 507	11 589	1 741	1 417	39,5%	468,1%	362,3%	-18,6%
Пъпеши	2 051	2 750	158	565	1 107	4 198	701	743	34,1%	257,6%	279,2%	6,0%
Пипер на открито	1 988	1 947	105	109	631	328	601	301	-2,1%	3,8%	-48,0%	-49,9%
Домати на открито	1 734	1 721	69	115	493	544	714	473	-0,7%	66,7%	10,3%	-33,8%
Краставици на открито*	283	235	122	124	1 352	865	1 108	698	-17,0%	1,6%	-36,0%	-37,0%
Ягоди на открито	877	851	844	829	5 803	5 728	688	691	-3,0%	-1,8%	-1,3%	0,4%
Домати в оранжерии	416	374	341	341	21 668	17 363	6 354	5 092	-10,1%	0,0%	-19,9%	-19,9%
Краставици в оранжерии	308	277	248	255	18 739	20 617	7 556	8 085	-10,1%	2,8%	10,0%	7,0%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

* вкл. и корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Прибраната продукция към 18 юли 2024 г. от плододаващите по това време на годината трайни насаждения изпреварва миналогодишната с от 11,7% (череша) до над шест пъти (праскови). Това е свързано с увеличаване на размера на реколтирани до момента площи, поради по-ранния старт на беритбената кампания през настоящата година, съчетан с по-високи средни добиви (с изключение на малините).

Площи и производство от трайни насаждения към 18.07.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
круши	-	641	-	11	-	27	-	245	-	-	-	-
праскови	1 812	2 891	122	658	584	3 631	479	552	59,5%	439,3%	521,7%	15,2%
сливи	-	9 636	-	167	-	903	-	541	-	-	-	-
кайсии	2 366	2 896	1 330	2 712	6 858	15 003	516	553	22,4%	103,9%	118,8%	7,2%
череша	9 944	10 230	9 509	10 209	45 010	50 277	473	492	2,9%	7,4%	11,7%	4,0%
вишни	1 046	1 173	869	1 001	2 865	3 537	330	353	12,1%	15,2%	23,5%	7,0%
малини	1 826	1 757	279	495	756	1 216	271	246	-3,8%	77,4%	60,8%	-9,2%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Производството на лавандула към момента възлиза на 27,4 хил. тона - с 5,6% по-малко на годишна база, поради отчетения по-нисък среден добив.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 18.07.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	20.07.2023	18.07.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
лавандула	14 076	11 567	6 774	7 131	29 048	27 416	429	384	-17,8%	5,3%	-5,6%	-10,5%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 27/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. май 2024 г.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

С изключение на царевичата за зърно, чиято цена отбелязва леко нарастване (с 1,5%) спрямо предходната седмица, към 17 юли 2024 г. при останалите основни зърнени и маслодайни култури се наблюдава понижаване на средните изкупни цени - от 0,3% при слънчогледа до 12,1% при рапицата.

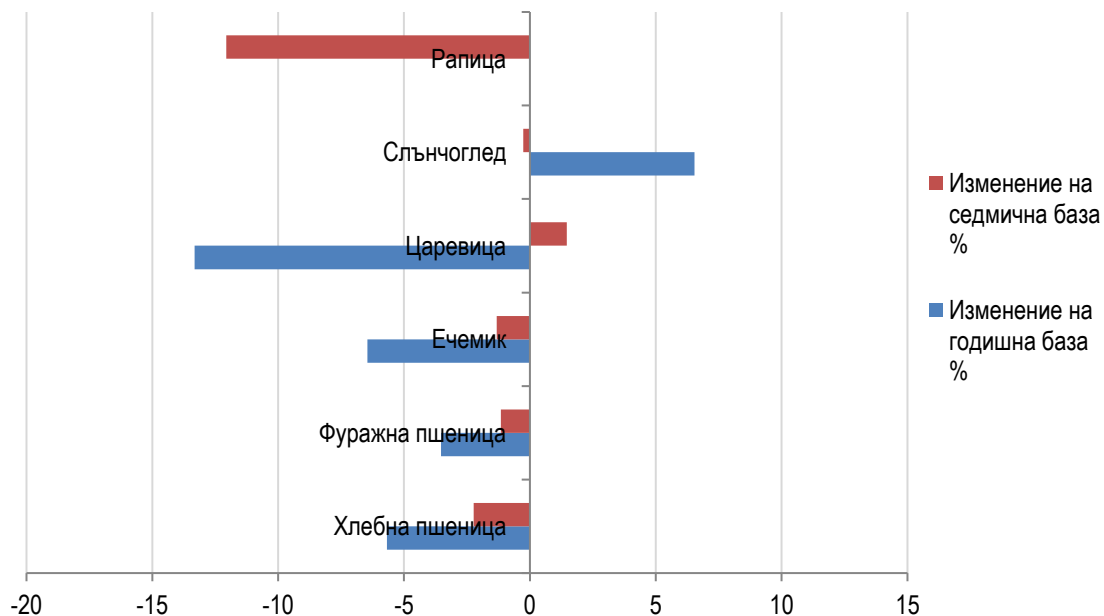
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 17.07.2024 г., лв./тон без ДДС

	19.07.2023	10.07.2024	17.07.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	371	358	350	-5,7	-2,2
Фуражна пшеница	355	346	342	-3,5	-1,2
Ечемик	320	303	299	-6,5	-1,3
Царевица	400	342	347	-13,3	1,5
Слънчоглед	698	746	744	6,5	-0,3
Рапица	*	945	831	-	-12,1

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ
* няма данни

Поевтиняването на основните зърнени култури спрямо година по-рано е в границите от 3,5% при фуражната пшеница до 13,3% при царевичата. Цената на слънчогледа е с 6,5% над миналогодишната.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 17.07.2024 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица на тържищата в страната се отчита понижение на средните цени на едро на краставици (оранжерийни и внос), праскови, зеле, зелен пипер и картофи – с между 0,4% (оранжерийни краставици) и 9,7% (картофи). Седмично поскъпване се наблюдава единствено при оранжерийните домати – с 4,8%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 19.07.2024 г., лв./кг

	21.07.2023	12.07.2024	19.07.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,17	1,13	1,02	-12,8	-9,7
домати (оранжерийни)	2,66	2,09	2,19	-17,7	4,8
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,54	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	2,02	2,82	2,81	39,1	-0,4
краставици (внос)	*	2,44	2,27	-	-7,0
пипер (зелен)	2,32	2,65	2,50	7,8	-5,7
пипер (червен, внос)	*	*	*	-	-
зеле	0,87	0,86	0,83	-4,6	-3,5
дини	*	*	0,78	-	-
пъпеши	*	*	1,58	-	-
праскови	*	2,48	2,45	-	-1,2
череша	4,25	*	*	-	-
ябълки (внос)	1,90	1,90	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към 19 юли 2024 г. средните цени на едро на зелето, картофите и оранжерийните домати са съответно с 4,6%, 12,8% и 17,7% по-ниски на годишна база. По-скъпо в сравнение с година по-рано се търгуват зеленият пипер (със 7,8%) и оранжерийните краставици (с 39,1%).

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 19.07.2024 г.**

